

*Hội thảo khởi động dự án do FAO- EU- FLEGT tài trợ cho Tổ chức CRD
về VPA, Huế, ngày 7/9/2018*

Hệ thống Đảm bảo gỗ hợp pháp Việt Nam

Nội dung chính

1. Giới thiệu về Hệ thống Đảm bảo gỗ hợp pháp Việt Nam (VNTLAS);
2. Những cam kết chính của VPA;
3. Lộ trình thực hiện VNTLAS;
4. Cơ chế tham gia của các bên liên quan

1. Giới thiệu VNTLAS

VNTLAS là hệ thống quốc gia nhằm đảm bảo sự tuân thủ quy định pháp luật về gỗ hợp pháp tại từng giai đoạn của chuỗi cung ứng, bao gồm khai thác, nhập khẩu, mua, bán, vận chuyển, chế biến và xuất khẩu gỗ và sản phẩm gỗ

✓ Hợp pháp trong nhập khẩu

✓ Hợp pháp trong khai thác

✓ Hợp pháp trong quá trình vận chuyển

✓ Hợp pháp trong quá trình chế biến

✓ Hợp pháp trong xuất khẩu

Phạm vi áp dụng của VNTLAS

1. Các nguồn gỗ

Gỗ rừng tự nhiên trong nước

Gỗ rừng trồng trong nước

Gỗ trang trại, vườn nhà và cây trồng phân tán

Gỗ cao su trong nước

Gỗ sau xử lý tịch thu

Gỗ nhập khẩu

2. Các thị trường

Thị trường nội địa

Thị trường xuất khẩu (EU và ngoài EU)

3. Đối tượng

Hộ gia đình trồng rừng và chế biến gỗ

Doanh nghiệp sản xuất, chế biến và thương mại gỗ

Các cấu phần của VNTLAS

Hệ thống quốc gia được áp dụng cho thị trường nội địa và thị trường xuất khẩu

Biện pháp bổ sung áp dụng cho XK sang EU

(1) Định nghĩa gỗ hợp pháp (LD):
Tổ chức và Hộ gia đình

(2) Tạo lập, xác minh và phê duyệt bằng chứng tại tất cả các giai đoạn của chuỗi cung

(3) Hệ thống phân loại Tổ chức và xác minh dựa trên rủi ro

(4) Kiểm soát chuỗi cung

(5) Cấp phép FLEGT

(6) Thanh tra, kiểm tra nội bộ và cơ chế khiếu nại, phản hồi

(7) Đánh giá độc lập

Xác minh dựa trên rủi ro trong VNTLAS

- Quản lý dựa trên rủi ro được áp dụng rộng rãi trong ngành hải quan ở hầu hết các quốc gia trên thế giới và đã được chứng minh là một hệ thống khoa học, hợp lý, hiệu quả và minh bạch.
- Xác minh dựa trên rủi ro trong VNTLAS là việc áp dụng một cách hệ thống các quy định pháp luật, thủ tục quản lý và kiểm tra xác minh mà:
  - Cung cấp các thông tin cần thiết cho các chủ thể xác minh để xử lý các lô hàng gỗ hoặc các nhà buôn bán, vận chuyển có dấu hiệu rủi ro; và**
  - Cho phép các chủ thể xác minh ưu tiên và phân bổ nguồn lực khan hiếm của họ cho các khu vực có nguy cơ cao đồng thời nâng cao hiệu quả xác minh đối với các lô hàng có nguy cơ thấp**

2. Những cam kết chính của VPA

- Những quy định pháp luật mới sẽ được áp dụng trong VNTLAS liên quan đến:
  1. **Xác minh nguồn gốc gỗ trong nước;**
  2. **Kiểm soát gỗ nhập khẩu;**
  3. **Hệ thống phân loại Tổ chức để quản lý và xác minh dựa trên rủi ro (OCS);**
  4. **Xác minh xuất khẩu;**
  5. **Cấp phép FLEGT.**
- Các biện pháp hỗ trợ và cam kết khác:
  - Đánh giá độc lập (i.e. audit function);
  - Sự tham gia của các bên vào quá trình thực thi và giám sát Hiệp định.

Xác minh gỗ trong nước

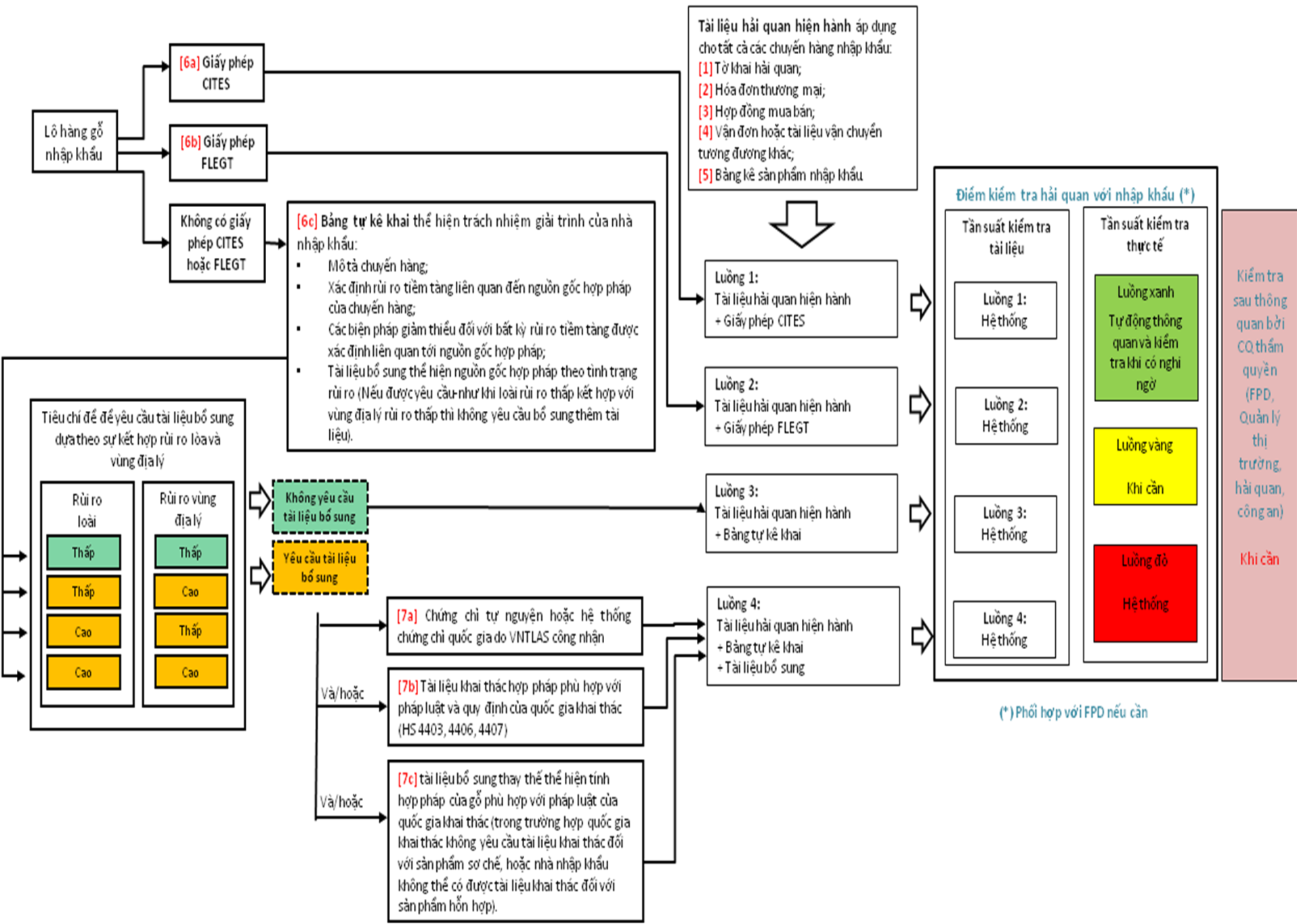
- Việt Nam ban hành nhiều chính sách thúc đẩy sản xuất gỗ trong nước từ rừng trồng (sản xuất giá trị gia tăng).
- Định nghĩa gỗ hợp pháp (LD) có khung quy định chung về quyền sử dụng đất lâm nghiệp cho **Hộ gia đình** (nếu Hộ gia đình chưa được cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất thì các bằng chứng khác có thể được sử dụng để chứng minh tính hợp pháp của việc sử dụng đất lâm nghiệp).
- Định nghĩa cũng bao gồm các bước được thực hiện nhằm làm rõ và hợp lý hóa các yêu cầu đối với khai thác gỗ rừng trồng trong nước.
- VNTLAS đưa ra yêu cầu chặt chẽ hơn đối với người mua gỗ nhằm kiểm tra hồ sơ nguồn gốc gỗ hợp pháp (ví dụ như bảng kê lâm sản và hóa đơn mua bán).

Kiểm soát gỗ nhập khẩu

- Việc quản lý và kiểm soát gỗ nhập khẩu vào Việt Nam sẽ phải tuân theo quy định pháp luật mới, bao gồm:
- Bản kê khai và yêu cầu trách nhiệm giải trình đối với nhà nhập khẩu gỗ (đối với gỗ không có giấy phép FLEGT hoặc giấy phép CITES).
- Kiểm soát dựa trên rủi ro đối với gỗ nhập khẩu: (i) nhóm loài rủi ro; (ii) rủi ro gắn với xuất xứ vùng địa lý; (iii) hệ thống phân loại rủi ro của hải quan.
- Cung cấp bằng chứng bổ sung để chứng minh tính hợp pháp tại quốc gia khai thác đối với gỗ nhập khẩu có rủi ro cao (hệ thống chứng chỉ tự nguyện hoặc hệ thống chứng chỉ quốc gia được VNTLAS công nhận, tài liệu khai thác hoặc tài liệu bổ sung thay thế).
- Việt Nam sẽ công nhận giấy phép FLEGT từ các quốc gia VPA mà có hệ thống cấp phép đang vận hành.

Sơ đồ 3. VNTLAS: Sơ đồ kiểm soát gỗ nhập khẩu

Phân loại Tổ chức/Doanh nghiệp (OCS)

- OCS sẽ được áp dụng cho tất cả Tổ chức tham gia trồng rừng, chế biến, mua, bán, vận chuyển và xuất khẩu gỗ

Tiêu chí	Nhóm rủi ro và các tiêu chí chấp nhận tối thiểu	
	Nhóm 1	Nhóm 2
Tuân thủ các bằng chứng động/bằng chứng về kiểm soát chuỗi cung nhằm đảm bảo rằng chỉ có gỗ hợp pháp đi vào chuỗi cung	Tuân thủ đầy đủ	Không tuân thủ
Đáp ứng các yêu cầu về kê khai và báo cáo kiểm soát chuỗi cung	Tuân thủ đầy đủ	Không kê khai và nộp báo cáo theo quy định pháp luật
Tuân thủ các bằng chứng tĩnh	Tuân thủ đầy đủ	Không tuân thủ
Tình trạng vi phạm và chế tài xử lý	Không có dữ liệu về vi phạm và xử phạt	Có dữ liệu về vi phạm và xử phạt
Các tiêu chí khác		Các Tổ chức mới thành lập

Xác minh xuất khẩu

- Xác minh xuất khẩu nhằm đánh giá lô hàng gỗ xuất khẩu có tuân thủ đầy đủ các quy định của VNTLAS hay không.
- Mức độ xác minh xuất khẩu đối với Tổ chức căn cứ vào kết quả phân loại Tổ chức và xác minh dựa trên rủi ro.
- Mức độ xác minh áp dụng cho Tổ chức theo từng nhóm rủi ro và cho Hộ gia đình như sau:
  - ❖ **Tổ chức Nhóm 1:** không xác minh bổ sung.
  - ❖ **Tổ chức Nhóm 2:** kiểm tra hồ sơ và kiểm tra thực tế tất cả các lô hàng. Tỷ lệ kiểm tra thực tế tối thiểu 20% khối lượng của mỗi lô hàng.
  - ❖ **Hộ gia đình:** kiểm tra hồ sơ và kiểm tra thực tế tất cả các lô hàng. Tỷ lệ kiểm tra thực tế tối thiểu 20% khối lượng của mỗi lô hàng.

Cấp phép FLEGT

- Giấy phép FLEGT được cấp cho từng lô hàng gỗ xuất khẩu sang EU trước khi làm thủ tục thông quan
- Đối với Tổ chức Nhóm 1: **Không** xác minh xuất khẩu trước khi cấp phép
- Đối với Tổ chức Nhóm 2: **Phải** xác minh xuất khẩu trước khi cấp phép
- Cơ quan cấp phép/Cơ quan quản lý CITES Việt Nam sẽ xây dựng phần mềm cấp phép trực tuyến hướng tới kết nối với hệ thống một cửa quốc gia và hệ thống quản lý cơ sở dữ liệu của hải quan

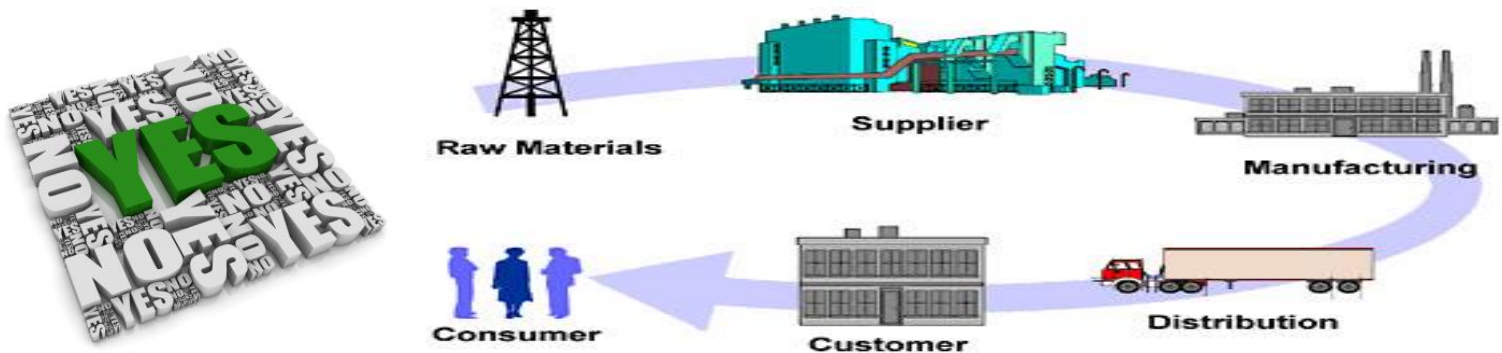
GỖ HỢP PHÁP

Vietnam
LEGAL WOOD

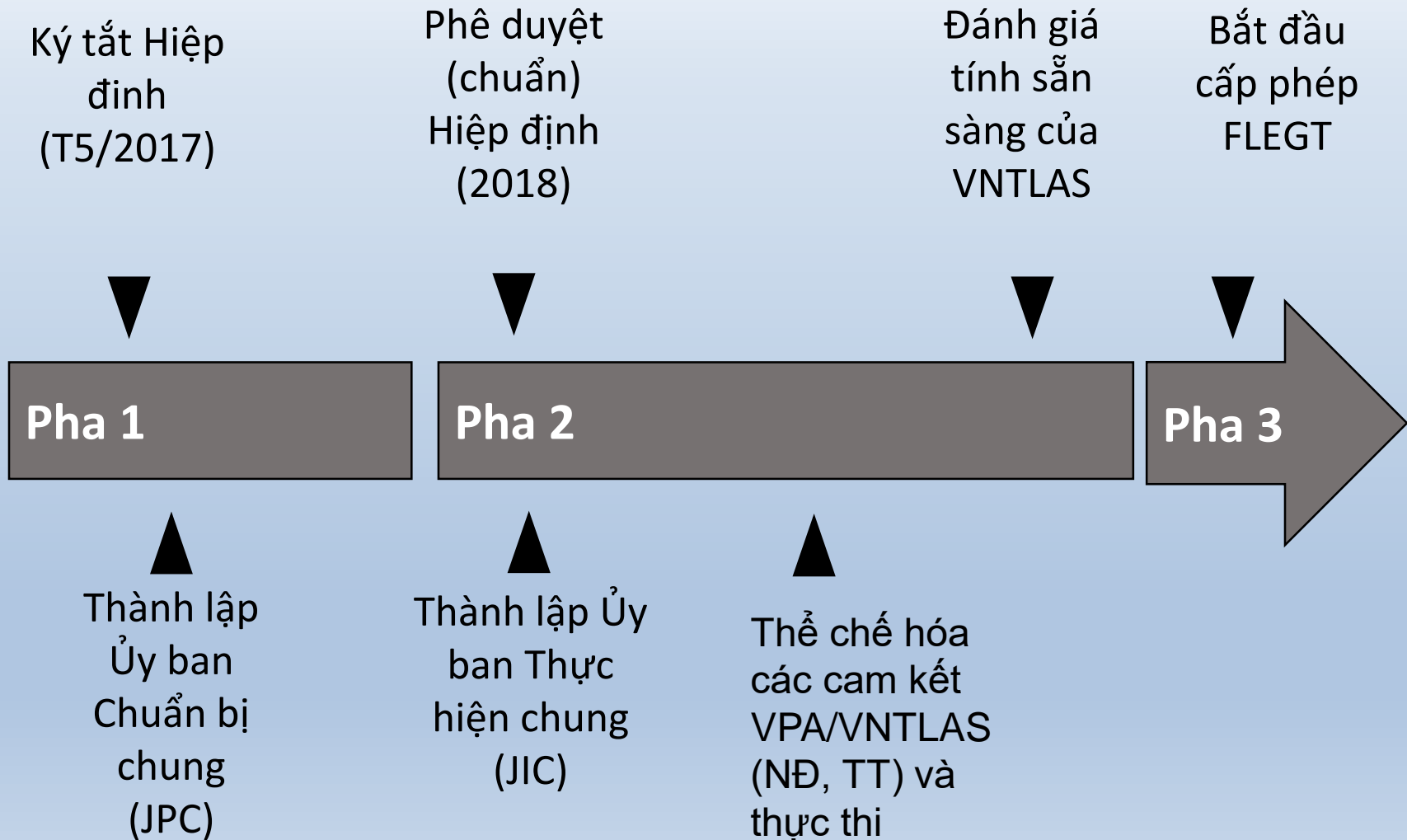
The logo for Vietnam Legal Wood features a stylized tree with green leaves and a brown trunk. Inside the trunk of the tree is a silhouette of a person standing with arms raised. Below the tree, the words 'Vietnam' and 'LEGAL WOOD' are written in green and brown respectively.

Đánh giá độc lập

- Đơn vị đánh giá độc lập sẽ do Việt Nam và EU lựa chọn.
- Trong phạm vi chức năng nhiệm vụ của mình, Đơn vị đánh giá độc lập được tiếp cận cơ quan xác minh (cơ quan kiểm lâm các cấp), Cơ quan cấp phép, Tổ chức và Hộ gia đình trong chuỗi cung.
- Đơn vị đánh giá độc lập có thể yêu cầu thông tin bổ sung từ các cơ quan chính phủ khác khi cần thiết.
- Đơn vị đánh giá độc lập sẽ thiết lập cơ chế tiếp nhận và xử lý khiếu nại về hoạt động của VNTLAS

3. Lộ trình thực hiện VNTLAS

Nhiệm vụ chiến lược **1** Tiến trình phê chuẩn hiệp định VPA

Nhiệm vụ chiến lược **2** Các cơ chế quản lý, giám sát và định kỳ sơ, tổng kết VPA (JPC/JIC)

Nhiệm vụ chiến lược **3** Xây dựng VNTLAS, tài liệu pháp lý, quy định thực hiện và hệ thống thông tin quản lý

Nhiệm vụ chiến lược **4** Kế hoạch nâng cao năng lực cho các cơ quan xác minh, cấp phép và khu vực tư nhân (Tổ chức và Hộ gia đình)

Nhiệm vụ chiến lược **5** Các cơ chế giám sát và đánh giá việc thực hiện VPA

Nhiệm vụ chiến lược **6** Chiến lược thông tin, truyền thông và các sản phẩm, dịch vụ truyền thông

Nhiệm vụ chiến lược **7** Cơ chế thu hút, tiếp cận và điều phối các bên liên quan

Nhiệm vụ chiến lược **8** Các hoạt động kết nối và thúc đẩy thực hiện VPA-FLEGT

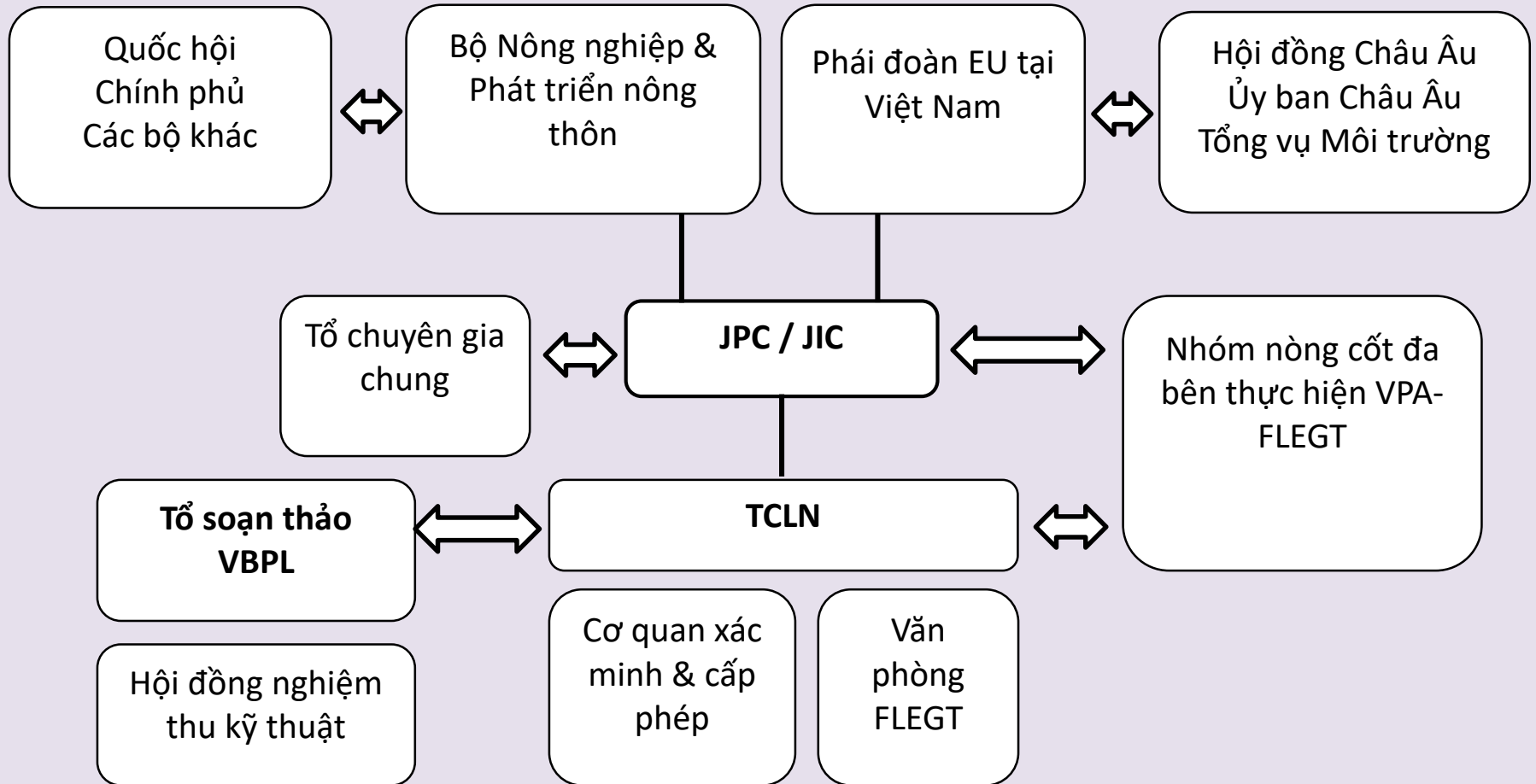
Viet Nam – European Union
Voluntary Partnership
Agreement on Forest Law
Enforcement, Governance
and Trade (VPA-FLEGT)

Joint Implementation Framework (JIF)

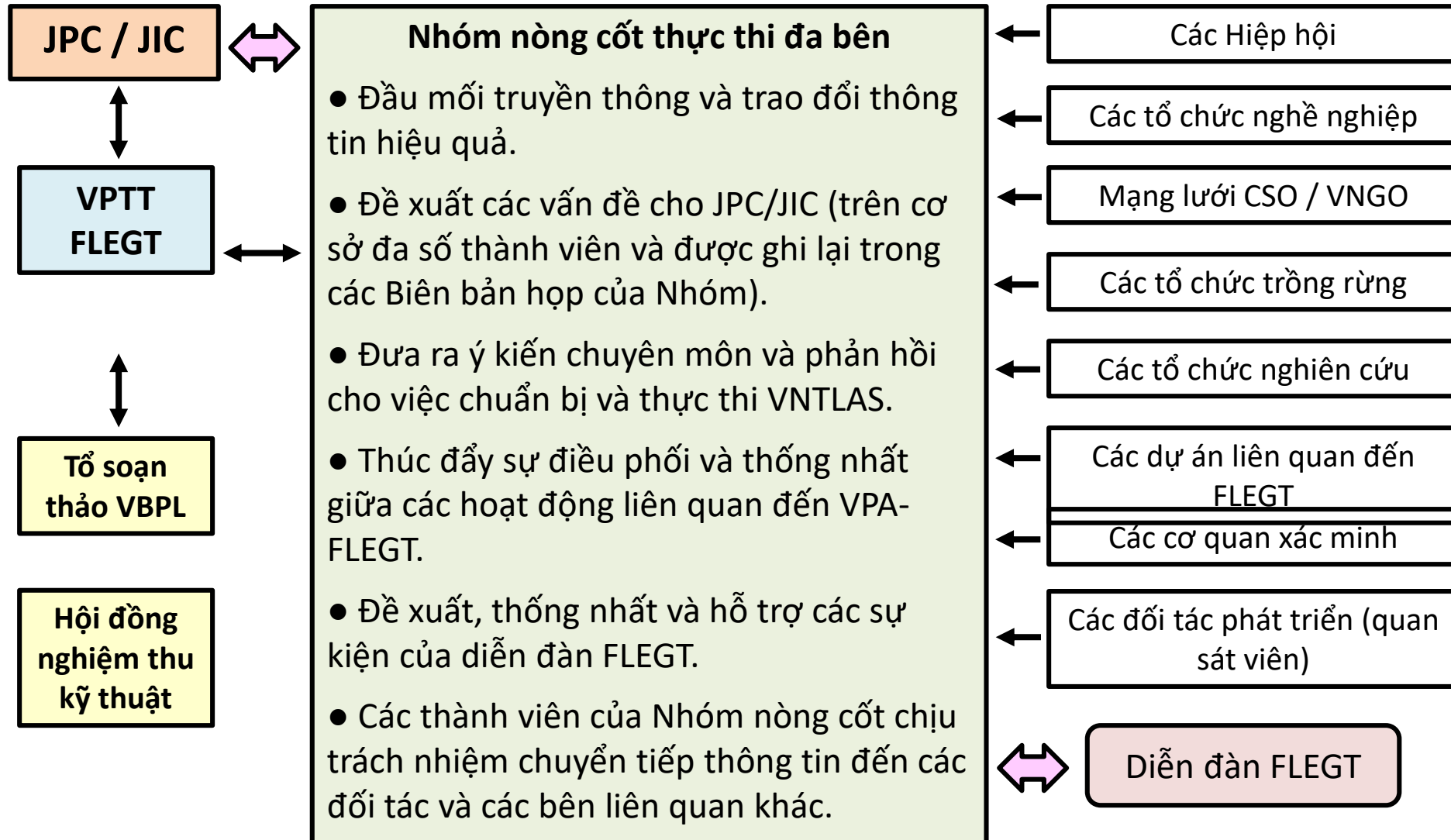
Version 4: December, 2017

Tổ chức thực hiện

4. Cơ chế tham gia của các bên liên quan

Đại diện của nhóm nòng cốt

TCLN (VNFOREST)

- Cơ quan thường trực FLEGT
- Cục Kiểm lâm
- CITES MA

NGO Việt Nam:

- SRD
- SFMI
- CED
- PanNature
- COPE (Lâm Đồng)
- CRD (Huế)
- ADC (Thái Nguyên)

Các tổ chức:

- VIFORES
- HAWA
- Chi cục kiểm lâm Bình Định
- Hội chủ rừng Việt Nam
- VUSTA
- VCCI (Đà Nẵng)

Các viện nghiên cứu

- FSIV
- IPSARD

NGO quốc tế:

- WWF Việt Nam
- Forest Trends
- RECOFTC

Các đối tác phát triển

- Chương trình của GIZ
- Chương trình UN REDD
- Chương trình FLEGT của FAO & EU FAO
- ĐSQ Phần Lan
- Phái đoàn EU

Phương thức hoạt động của nhóm CG

- Các cuộc họp nhóm nòng cốt (CG) sẽ được tổ chức trước mỗi cuộc họp JPC/JIC (định kỳ) và các cuộc họp đột xuất có thể được tổ chức theo yêu cầu.
- Nhóm nòng cốt sẽ do VNFOREST chủ trì và được hỗ trợ bởi một thành viên tích cực của nhóm nòng cốt trên cơ sở luân phiên. Đồng chủ trì sẽ do nhóm nòng cốt đề cử và thực hiện trong thời gian giữa các cuộc họp định kỳ.
- Đồng chủ trì sẽ chịu trách nhiệm hỗ trợ các cuộc họp của nhóm nòng cốt, hợp tác với VNFOREST ghi lại biên bản.
- Đồng chủ trì sẽ chịu trách nhiệm trình bày biên bản các cuộc họp định kỳ của nhóm nòng cốt, bao gồm cả các vấn đề cần đưa lên cho JPC/JIC xem xét, tại các cuộc họp của JEM và JPC/JIC.
- Nhóm nòng cốt có thể đề xuất các vấn đề cho JPC/JIC xem xét trong trường hợp vấn đề đó được một thành viên đề xuất và được 2 thành viên khác ủng hộ; khi đó biên bản cuộc họp sẽ ghi nhận số thành viên ủng hộ và các ý kiến phản đối.

“Phản ánh về các yếu tố sẽ góp phần vào sự thành công của nhóm nòng cốt”

- Phân chia công bằng về vai trò và trách nhiệm của các thành viên khác nhau trong nhóm nòng cốt;
- Thường xuyên gặp nhau trong giai đoạn ban đầu để tạo động lực;
  - Vai trò tích cực của đồng chủ trì, cả ở trong và giữa các cuộc họp;
  - Thể hiện kết quả từ hoạt động phối hợp giữa các thành viên nhóm nòng cốt (ví dụ: chiến lược thông tin và truyền thông, xác định phạm vi giám sát VPA...)
- Thúc đẩy sự tham gia của các bên liên quan trong suốt tiến trình VPA.
- Tăng cường tiếng nói, quyền tiếp cận thông tin và ra quyết định của CSO/NGO

Xin cảm ơn

Mrs. Nguyễn Tường Vân
Phó Vụ trưởng Vụ Khoa học, Công
nghệ và Hợp tác quốc tế
Tổng cục Lâm nghiệp
Email: van.fssp@gmail.com